

Právní rádce

ELEKTRONICKÝ NEWSLETTER MĚSÍČNÍKU PRÁVNÍ RÁDCE
VYDÁVÁ ECONOMIA, A.S., V EXKLUZIVNÍ SPOLUPRÁCI S ATLAS consulting spol. s r.o.

3. 10. 2013
číslo 17/13

Máme „přebčarováno“?

Dá se říct, že s blížícím se datem nabytí účinnosti nového občanského zákoníku (NOZ) vrcholí také informační kampaň upozorňující na změny, které tento nový kodex s největší pravděpodobností od ledna příštího roku přinese. Tematické seriály změn vlivem NOZ tak momentálně zpracovávají deníky, odborné měsíčníky, informační bulletiny renomovaných advokátních kanceláří nebo dokonce veřejnoprávní televize. Nejinak je tomu u množství pořádaných vzdělávacích akcí, seminářů, školení a konferencí, u nichž je potřeba si jen pečlivě vybírat podle kvality přednášejících a celkového tematického záběru.

Okolo kladů a záporů NOZ bylo řečeno a napsáno již mnoho. Já osobně vidím jako jednu z nejdůležitějších změn vlivem NOZ zásadní posílení významu soudního rozhodování a míry očekávání v jeho konstantní vývoj (srovnej ust. § 13 NOZ).

Tuto změnu a nástup „soudcovského práva“ však vnímám pozitivně, neboť jejím výsledným efektem by mělo být postupné sjednocování často rozkolísané rozhodovací praxe soudů, čímž dojde k přirozenému naplňování hlavního poslání Nejvyššího soudu, kterým je právě sjednocování judikatury. Cesta k němu však nebude jednoduchá, neboť se dá předpokládat, že v prvních letech účinnosti NOZ se prvek předvídatelnosti soudního rozhodování bude v praxi uplatňovat jen velmi ztuhle.

Je však neoddiskutovatelné, že se judikatura a kvalitativní přístup k ní stane jedním z klíčových

vých nástrojů každého právníka, a nepůjde jen o přístup k judikatuře nejvyšších soudních instancí. V prvních letech účinnosti NOZ budou hrát stěžejní úlohu především rozhodnutí soudů prvních a druhých stupňů. Bohužel sliby Ministerstva spravedlnosti ČR (Msp) o zjednodušené dostupnosti k zajímavým rozhodnutím soudů nižších stupňů zůstávají doposud nenaplněny, neboť veřejně přístupná databáze „Evidence soudních rozhodnutí vrchních a krajských soudů“ na stránkách Msp, obsahuje za dobu své existence pouze zlomek judikatorní praxe těchto dotčených soudů. Podle hlasů, které se však stále častěji ozývají z úst odborné veřejnosti, ale i vrcholných soudních orgánů

(Nejvyšší soud či Ústavní soud ČR) se dá očekávat, že Msp své dosavadní aktivity na tomto poli, díky NOZ a jeho jasněmu příklonu k precedentnímu systému, přehodnotí a naplňování databáze rozhodnutí soudů nižších stupňů tak dostane pravidelnou a komplexní podobu. Tento informační servis jistě uvítají především právní a citační systémy (např. Citex), které se snaží zpracovávat dynamický obraz vývoje soudní kauzy od rozhodnutí první instance po řízení před Ústavním soudem ČR.

JUDr. Ing. Petra Gříbková
vedoucí právník a koordinátor VIP
projektů společnosti
ATLAS consulting spol. s r.o.

NÁZOR

Novela zákona o výkonu vazby a o výkonu trestu odnětí svobody

Dne 10. 9. 2013 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 276/2013 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dle důvodové zprávy zákon o výkonu vazby v dosavadním znění jednak postrádal ustanovení o zřizování vazebních věznic a o způsobu úhrady nákladů zdravotní péče poskytované vazebně stíhaným osobám, byl však také ústavně problematický, neboť některé povinnosti vazebně stíhaných osob byly na jeho základě stanoveny podzákoným právním předpisem, konkrétně prováděcí vyhláškou Ministerstva spravedlnosti, kterou se vydává řád výkonu vazby. Nevyhovoval také potřebám umístování obviněných ve vazbě a nedával dostatečný prostor pro zvýšení vymahatelnosti pohledávek vzniklých neplněním povinnosti pravomocně odsouzených osob hradit náklady spojené s výkonem vazby. Všechny tyto nedostatky má pomoci odstranit právě publikovaná novela, která rovněž zohledňuje dosavadní zkušenosti Vězeňské služby nabyté při aplikaci stávající právní úpravy. Cílem zákonodárce bylo zejména stanovit způsob umístování obviněných ve vazebních věznicích, doplnit zákon o pravomoc ministra spravedlnosti zřizovat vazební věznice, přenést některých povinností obviněných z prováděcí vyhlášky do zákona, zpřesnit práva a povinnosti obviněných, doplnit zákon o způsob úhrady poskytnuté zdravotní péče nehrázené ze zdravotního pojištění, konkretizovat náklady spojené s výkonem vazby a uvést postup při přezkumu pravomocně uložených kázeňských

(Pokračování na stránce 2)

ZÁKONY

V aktuálním čísle měsíčníku
Právní rádce, které vyšlo 26. 9.,
můžete najít:

- SVĚŘENSKÝ FOND DLE NOZ A ZKUŠENOSTI S TRUSTOVÝM PRÁVEM
- PODNIKATELSKÝ NÁJEM PODLE NOZ
- NOVELA OBCHODNÍHO ZÁKONÍKU A PRODLENÍ DLUŽNÍKA
- ROZDÍLY MEZI MINIMÁLNÍ A ZARUČENOU MZDOU
- SMLOUVA O VÝKONU FUNKCE PODLE ZOK
- CO MŮŽE ZAMĚSTNAVATEL SLEDOVAT

Senát bude projednávat zákonná opatření k rekodifikaci

Ministerstvo financí připravilo návrhy zákonných opatření, které mají nahradit Senátem zamítnuté daňové zákony k rekodifikaci. Vláda je projednala minulý týden ve středu, Senát by se jimi měl zabývat na schůzi začínající 9. října. V případě, že by je Senát vydal, je však musí po volbách dodatečně schválit Poslanecká sněmovna. Oproti textu změnového zákona schválenému Poslaneckou sněmovnou přináší zákonná opatření pouze tři výraznější změny. První z nich je problematika zdanění investičních fondů, druhou pak osvobození dividend a podílů na zisku od daní z příjmů: "Příslušná ustanovení byla v návrhu zákonného opatření Senátu upravena v souladu s připomínkami, které k těmto tématům zazněly v Senátu. Třetí okruh, který je zapotřebí řešit odlišně od původního návrhu zákona, představuje problematika veřejné prospěšnosti. V návrhu zákonného opatření Senátu je nutné zohlednit skutečnost, že ze strany Senátu došlo k zamítnutí návrhu zákona o statusu veřejné prospěšnosti," uvedl Ondřej Šrámek, tiskový mluvčí ministerstva financí. Senátu se předkládá také ještě návrh zákonného opatření o dani z nabytí nemovitých věcí, ve kterém oproti návrhu zákona došlo ke změně pojetí poplatníka daně. Nově si smluvní strany bu-

NOVINKY

(Pokračování na stránce 2)

(Pokračování ze stránky 1)

trestů do souladu se soudním řádem správním.

Novelizován je rovněž zákon o výkonu trestu odnětí svobody. Ten v dosavadním znění dle důvodové zprávy postrádal ustanovení o účelu výkonu tohoto trestu a také neposkytoval dostatečný prostor pro zvýšení vymahatelnosti pohledávek vzniklých nesplněním povinností odsouzených osob uhradit náklady spojené s výkonem trestu. Měl umožňovat odsouzeným zneužívat institutu sociálního kapesného a nevylučoval segregaci zvláště nebezpečných odsouzených zpravidla umístěných na speciální oddělení se zesíleným stavebně technickým zabezpečením. Stejně jako v předchozím případě byly některé povinnosti odsouzených stanoveny pouze v podzákoně právním předpise, zde konkrétně v prováděcí vyhlášce Ministerstva spravedlnosti, kterou se vydává řád výkonu trestu odnětí svobody. Na nedostatky bylo opakovaně upozorňováno Veřejným ochráncem práv, Evropským výborem pro zabránění mučení i státními zástupci vykonávajícími dozor nad výkonem trestu. Novelou má být zákon především doplněn o formulaci účelu výkonu trestu, přesunuty některé povinnosti dosud stanovené v prováděcí vyhlášce do zákona, nahrazeno sociální kapesné poskytované odsouzeným bez finančních prostředků balíčkem obsahujícím nezbytné osobní potřeby, konkretizovány náklady spojené s výkonem trestu, vytvořeny podmínky pro zlepšení jejich vymáhání a upraveno umístění odsouzených do oddělení se zesíleným stavebně technickým zabezpečením. **Zákon nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2014.** Více na internetové adrese <http://www.codexisuno.cz/0B8>

Novela zákona o vodovodech a kanalizacích

Dne 10. 9. 2013 byl ve Sbírce zákonů zveřejněn pod č. 275/2013 Sb. zákon, kterým se mění zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Dle důvodové zprávy zákonodárce touto rozsáhlou novelou čítající půl druhé stovky změn reaguje především na dosavadní zkušenosti z aplikace předemtné právní úpravy v praxi, a to při respektování požadavků kladených na jednotlivé členské státy vyplývajících z evropské směrnice 2000/60/ES ustavující rámec pro činnost Společenství v oblasti vodní politiky a ze směrnice 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod. Cílem je rovněž maximálně racionalizovat administrativní procesy v oboru vodovodů a kanalizací, čehož má být dosaženo využíváním elektronické komunikace na všech úrovních. Provádí se také úpravy v ekonomické a investiční oblasti, jež souvisí se změnami preferencí v oblasti výroby i životního stylu, další změny byly vynuceny nedávnou novelou stavebního zákona. Lze také například zmínit změny v oblasti správního trestání prováděné s vidinou jeho optimalizace, a to včetně výše sankcí. Se zákonem o vodovodech a kanalizacích se současně mění zákon o vodách. **Zákon nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2014.** Více na <http://www.codexisuno.cz/0B9>

Novela vyhlášky o odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel

Dne 17. 9. 2013 byla ve Sbírce zákonů zveřejněna pod č. 284/2013 Sb. vyhláška, kterou se mění vyhláška Ministerstva dopravy a spojů č. 167/2002 Sb., kterou se provádí zákon č. 247/2000 Sb., o získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a o změnách některých zákonů, ve znění zákona č. 478/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Novela je především reakcí na transpozici evropské směrnice 2006/126/ES o řídičských průkazech do českého právního řádu, jež byla provedena zákonem č. 297/2011 Sb. Šlo o problematiku zkušebních komisařů, provozovatelů autoškol, výcvikových vozidel, podmínek přijetí k výuce a výcviku, druhů výuky a výcviku a zkušek z odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel a zkušek zkušebního komisaře. **Vyhláška nabývá účinnosti dnem 15. 10. 2013.** Více na <http://www.codexisuno.cz/0Ba>

Zdroj: CODEXIS®

Novinka

REKODIFIKACE
soukromého práva

Komplexní systematický
pohled na zásadní změnu
českého právního řádu

www.codexis.cz

(Pokračování ze stránky 1)

dou moci při koupi nebo směně nemovitě věci zvolit, kdo bude poplatníkem daně – buď kupující anebo prodávající, přičemž kupující pak bude současně ručitelem.

Pražský magistrát nejhorším úřadem v poskytování informací

Nové Město na Moravě se stalo vítězem v kategorii Otevřeno v soutěži Otevřeno x Zavřeno, která hodnotí kvalitu poskytování informací občanům ze strany veřejné správy. Naopak v kategorii Zavřeno získal anticenu Magistrát hlavního města Prahy za rozsáhlé obstrukce. Vítěze z 26 nominací v kategorii Otevřeno a 56 nominací v kategorii Zavřeno vybírala odborná porota. Nové Město na Moravě získalo nejvyšší ocenění za srozumitelný rozkládavací rozpočet úřadu. Na druhém místě pak skončil Nejvyšší správní soud za svůj rozsudek, který vedl ke zveřejňování informací o vymáhání či nevymáhání uložených pokut. Třetí místo vybojoval Liberecký kraj, který jako první ze všech krajů používá registr smluv. Naopak anticenu za špatný přístup veřejnosti k informacím letos získal Magistrát hlavního města Prahy. Důvodem jsou rozsáhlé obstrukce úřadu v případě poskytnutí informací o odměnách vysokých úředníků. Více na <http://pravmiradce.ihned.cz/c1-60939650>

Ondřej Chmela advokátem Ambruz & Dark Deloitte Legal

Brněnská pobočka AK Ambruz & Dark Deloitte Legal má nového advokáta. Stal se jím Ondřej Chmela, který v minulosti vedl ochodně-právní oddělení České pošty. Současně tehdy působil jako zástupce ředitele právního odboru. Specializací Ondřeje Chmely je obchodní právo, zaměřuje se zejména na závazkové vztahy. V uplynulých dvou letech působil jako koncipient pražské kanceláře zmíněné advokátní firmy.

Odborná konference

PRÁVO VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

22. - 23. října 2013 Hotel Černigov, Hradec Králové

Hlavní téma konference: Nový občanský zákoník a jeho dopad na veřejnou správu	Záštitu převzali: Ministerstvo spravedlnosti Ministerstvo pro místní rozvoj	Svaz měst a obcí ČR Sdružení místních samospráv ČR
---	---	---

Registrace a informace o konferenci na www.pvvs.cz

Soudy by měly ex offio zkoumat platnost rozhodčích doložek

Dne 10. 7. 2013 vydal Nejvyšší soud usnesení ve věci sp. zn. 31 Cdo 958/2012, jímž potvrdil právní názor, že rozhodčí smlouva, která namísto konkrétního způsobu určení rozhodce odkazuje na rozhodčí řád vydaný právníkou osobou, která není rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, je neplatná pro obcházení zákona. Nejvyšší soud z toho dále dovozuje, že rozhodčí nález vydaný na základě takovéto doložky není způsobilý exekuční titul a že v případě, že soud tuto skutečnost zjistí, je povinen i bez návrhu exekuci zastavit. Tímto rozhodnutím se patrně otevírá cesta k zastavení tisíců exekučních řízení vedených proti dlužníkům klientů rozhodčích společností. Více na internetové adrese <http://www.codexisuno.cz/0B6>

JUDIKÁTY

NSS ke ztíženému výhledu při vjíždění z účelové komunikace

Dne 22. 7. 2013 vydal Nejvyšší správní soud rozsudek č. j. 8 As 77/2012-25, v němž posuzoval odpovědnost řidiče, který při vjíždění z účelové komunikace nedal přednost v jízdě cyklistovi, resp. najel do cesty tak, že projíždějící cyklista byl donucen brzdit a spadl na vozovku. Řidič se bránil především tím, že u silnice byla zaparkovaná auta, která bránila výhledu, a proto musel najet do vozovky tak, aby se mohl rozhlédnout. Nejvyšší soud však odkázal na § 23 zákona o pozemních komunikacích, podle kterého vyžadují-li to okolnosti, zejména nedostatečný výhled, musí řidič zajistit bezpečné vjetí na pozemní komunikaci pomocí způsobilé a náležitě poučené osoby - v daném případě měl tedy řidič použít syna, který s ním jel ve vozidle. Obecně tak soud konstatoval, že ztížený výhled na pozemní komunikaci nezbavuje řidiče vjíždějícího z účelové komunikace odpovědnosti za porušení dopravních předpisů, nedá-li přednost v jízdě vozidlům jedoucím po pozemní komunikaci. Více na <http://www.codexisuno.cz/0B2>

Vysílání cizozemců na pracovní cesty

Dne 22. 8. 2013 vydal Nejvyšší správní soud rozsudek č. j. 1 As 67/2013-42, kterým řekl, že při vyslání cizozemského zaměstnance k výkonu práce mimo místo uvedené v povolení k zaměstnání zaměstnanec nemusí žádat pro nové místo o nové povolení k zaměstnání. NSS zohlednil skutečnost, že od 1. 1. 2009 byl zrušen § 93 zákona o zaměstnanosti, který ukládal zaměstnavateli cizozemce ohlásit úřadu práce kratší vyslání zaměstnance mimo místo výkonu práce a žádat o nové povolení k zaměstnání při delším vyslání. Ustanovení bylo zrušeno při snižování administrativní zátěže zaměstnavatelů a nyní dle soudu žádná veřejnoprávní norma nereguluje časově omezené vysílání cizozemského zaměstnance mimo místo výkonu práce uvedené v povolení k zaměstnání. Ministerstvo práce a sociálních věcí v důsledku tohoto rozhodnutí změnilo oficiální výklad zákona na svých webových stránkách, kde se dříve uvádělo, že "cizinci, kteří obdrželi povolení k zaměstnání, nemohou být vysíláni na pracovní cesty". Dnes též dokument MPSV uvádí: "Cizinec - držitel povolení k zaměstnání, zelené nebo modré karty může být vyslán na pracovní cestu mimo místo výkonu práce za předpokladu, že vyslání na pracovní cestu bude na dobu nezbytné potřeby a bude v souladu s povoleným druhem práce". Více na <http://www.codexisuno.cz/0B7>

Obchodní věc podle OSŘ

Dne 29. 4. 2013 vydal Nejvyšší soud rozhodnutí sp. zn. 32 Cdo 2045/2012, týkající se dichotomie občanských a obchodních sporů. Nejvyšší soud ocitoval ustálenou judikaturu, že ačkoliv v občanském soudním řádu není obecně vymezeno, co je obchodní věc, je jí třeba rozumět věc, která vyplývá z právních vztahů mezi podnikateli. Toto pravidlo se, dle tohoto rozhodnutí Nejvyššího soudu, uplatní i tehdy, pokud se vztah mezi podnikateli (zde bezdůvodné obohacení) řídí občanským zákoníkem. Více na <http://www.codexisuno.cz/0Aq>

Zdroj: CODEXIS®

Diskusní stolec: Korupce

ROZHOVOR

Debatou mezi místopředsedou Městského soudu v Praze a čestným místopředsedou Soudcovské unie Liborem Vávrou, hlavním editorem a komentátorem Hospodářských novin Petrem Kamberským, šéfredaktorem časopisu Soudce Karlem Havlíčkem a šéfredaktorem měsíčníku Právní rádce Janem Janušem byla zahájena redakční spolupráce zmíněných magazínů. Přinášíme vám ukázkou z přepisů, který najdete v zářijovém čísle měsíčníku Právní rádce.

Karel Havlíček: Pozvali jsme vás k první debatě u Diskusního stolku, ve kterém navazujeme spolupráci mezi časopisy Soudce a Právní rádce. Tématem je korupce. Možná jsme si horší téma vybrat nemohli. Pojem "korupce" tak zbytněl, že je otázka, co v dnešním pojetí skutečně znamená.

Libor Vávra: Trestněprávní vymezení je poměrně úzké. Vždy půjde o nějakou neoprávněnou výhodu. Ta může směřovat vůči komukoliv, což je asi to nejzákladnější. Koruptivní jednání často ani nemíří k jednajícím stranám, ale k někomu třetímu. Neoprávněná výhoda je jakýsi zlomový moment, což se odráží i v trestním zákoníku. Jako společnost jsme se ovšem dostali do pasti, že korupci přímo spojujeme s trestním právem. Poslanci léta bojovali s korupcí tak, že zvyšovali trestní sazby. To se naprosto vymklo, což neplatí jen o korupci. To je přece vždy zejména problém morální, problém respektování nějakých pravidel. Mluvit o korupci jenom z hlediska trestního práva je absurdní.

Petr Kamberský: Mně je téma korupce pro tu bezdřehost odpudivé. Vlastně se k němu příliš nevyjadřuji. Pochopil jsem to tak, že jistým spouštěčem téhle debaty je rozhodnutí Nejvyššího soudu ve věci oněch poslanců. A to je konkrétní věc, která se dá nějak uchopit. Nepochybuji v tomto případě o korupčním jednání, ale od počátku říkám, že použít na to trestní paragrafy je extrémně sporné. A to z mého pohledu Nejvyšší soud řekl: Složení mandátu není zločin. Četli jsme obvinění, kde je řada věcí, které opravdu působí velmi zvláštně. Porušili poslanecký slib a tak dále. Ale když jsem se účastnil některých debat, připadlo mi, že největší problém je v naprostém nerozlišování mezi korupcí jako nesprávným zacházením se svěřeným majetkem a mocí na straně jedné a trestním právem na straně druhé. V tom vnímám největší frustraci, kterou rozhodnutí Nejvyššího soudu vzbudilo.

ZÍSKEJTE NOVÉ ZÁKAZNÍKY

s novými nástroji portálu ProByznys.info

Monitorování firem, které navštívily váš web.

Databáze podnikatelských subjektů v ČR.

Profesionální webové stránky s vlastní doménou.

Softwarový balíček včetně e-shopu.

ProByznys.info

PRÁVNÍ RÁDCE – PDF servis vydavatelství Eonomia, a.s., a firmy ATLAS consulting spol. s r.o. www.atlasconsulting.cz, klientske.centrum@atlascon.cz, Výstavní 292/13, Ostrava, 709 16, tel.: 596 613 333
Registrován pod ISSN 1805-1405. Vychází jednou za 14 dní. Kontakt na redakci: On-line divize odborného tisku, Eonomia, a.s., Pernerova 673/47, 180 07 Praha 8, Mgr. Jan Januš, šéfredaktor, tel.: 233 071 473, jan.janus@eonomia.cz, Bc. Kateřina Hynčicová, redaktorka, katerina.hyncicova@eonomia.cz, tel.: 233 071 470, Olga Poriní, manažerka inzerce, tel.: 233 071 724, olga.porini@eonomia.cz © Všechna práva vyhrazena. Bez předchozího písemného souhlasu vydavatelství Eonomia, a.s., je zakázána jakákoliv další publikace, přetisknutí nebo distribuce (tiskovou i elektronickou formou) jakéhokoliv materiálu nebo části materiálu zveřejněného v tomto PDF servisu. PŘÍHLÁŠENÍ-ODHLÁŠENÍ PDF SERVISU: pdf.pravniradce@eonomia.cz.